

KENTLEŞMEDE JEOLJİ MÜHENDİSİNİN DEĞİŞEN ROLÜ: SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAĞLAMINDA JEOLJİK ÇEVRENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bahattin Murat Demir^a, Sami Ercan^b, Mustafa Aktan^b, Harun Öztaşkın^c

^aÇevre ve Şehircilik Bakanlığı-Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü
06510, Söğütözü, Ankara

^bÇevre ve Şehircilik Bakanlığı-Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü 06510, Söğütözü,
Ankara

^cAnkara Valiliği, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Söğütözü, Ankara
(bmuratdemir@gmail.com)

ÖZ

Günümüzde insan ve doğa arasında bozulan dengenin yeniden kurulabilmesi için her süreç sürdürülebilirlik ekseninde yeniden modellenmiştir. Sürdürülebilirliğe ihtiyaç duyulan alanlardan biri de birçok çevre sorununa kaynaklık eden kentler ve kentleşme süreçleridir. Ülkemizde 1999 depremlerinden sonra başlayan dönemde kent yönetimlerinde egemen hale gelen paradigma; jeolojik çevreden elde edilen tehlike verilerinin kentsel karar mekanizmalarına girdi olarak kullanılmasıdır. Bugün yerel yönetimler jeoloji mühendisinden, sadece planlama sahasının afet tehlikeleri açısından yerleşime uygunluğunu belirlemesi ve raporunu hazırladık-tan sonra süreçten çekilmesini beklemektedir.

Ancak kentlerde sürdürülebilirlik performansının devreye alındığı koşullarda ise jeolojik çevreden kaynaklanan tehlike verilerinin yanı sıra su ve diğer doğal kaynakların verimli kullanımı, su kaynaklarının izlenmesi ve değerlendirilmesi, toprak ve suyun korunması, kentsel enerji yönetimi, yıkım ve kazı yönetim modellemesi, doğal ve kültürel varlıkların korunması gibi jeolojik çevre verilerine de ihtiyaç duyulmaktadır. Öte yandan gerek tıbbi jeolojik sorunlara karşı “şehir jeokimyası” gerekse kentsel arazi temini sürecine yeraltındaki jeolojik yapının sunduğu imkanları katabilmek için yapılacak araştırmalar da eklendiğinde, jeolojik çevrenin kentlerimizin sürdürülebilirlik performansı üzerinde kritik bir role sahip olduğu görülür.

Bu çalışmada Zonguldak, Pamukkale, Ürgüp gibi değişik yerleşim alanlarındaki örneklemeler yoluyla jeolojik çevrenin kentlerin sürdürülebilirliği üzerindeki olumlu ve olumsuz etkisi irdelenmeye ve jeoloji mühendislerinin kentleşme süreçlerindeki yeni rolleri ile karar mekanizmalarına katılımları vurgulanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir kentler, jeolojik çevre, yeni mesleki roller

THE CHANGING ROLE OF THE GEOLOGICAL ENGINEER IN URBANISATION: THE EVALUATION OF THE GEOLOGICAL ENVIRONMENT WITHIN THE CONTEXT OF SUSTAINABILITY

Bahattin Murat Demir^a, Sami Ercan^b, Mustafa Aktan^b, Harun Öztaşkın^c

^aThe Ministry of Environment & Urbanization, General Directorate of Infrastructure & Urban Transformation Services, 06510, Söğütözü, Ankara, Turkey

^bThe Ministry of Environment & Urbanization, Directorate General of Spatial Planning 06510, Söğütözü, Ankara, Turkey

^cAnkara Governorate, Regional Directorate of Environment and Urbanization, Ankara, Turkey

(bmuratdemir@gmail.com)

ABSTRACT

In our present day, every process has been re-modelled within the context of sustainability in order to re-establish the impaired balance between humans and the nature. One of the areas where sustainability is needed is cities and the urbanization process, which are the root cause of many environmental problems. The paradigm that has dominated urban administration of our country during the post-1999 earthquakes period has been the utilization of data regarding possible perils gathered from the geological environment in urban decision making processes. Today, urban administrations expect geological engineers to solely determine whether certain areas are suitable for settlement during the planning stage, taking into consideration possible perils, prepare a report and then stand aside.

However, under conditions where performance regarding sustainability is seriously taken into consideration, data regarding possible perils emanating from the geological environment, as well as the efficient utilization of water and other natural resources, the observation and evaluation of water resources, the protection of soil and water; urban energy management, the administrative modelling of demolition and excavation and the protection of natural and cultural assets are needed and must be taken on board. On the other hand, it can be seen that the geological environment has a critical effect on the sustainability performance of our cities when research to be made regarding “urban geochemistry” in the face of medical geological perils and incorporating the potentials provided by the geological structure in urban land procurement are taken into consideration.

The goal of this study is to explicate the positive and negative impacts of the geological environment on the sustainability of urban areas using samples from various settlements such as Zonguldak, Pamukkale and Ürgüp and emphasize the new role of geological engineers in urbanization processes and their participation in decision making processes.

Keywords: Sustainable cities, geological environment, new vocational roles